

שבת קודש פרשת בא – ג׳ שבט תשפ״ה Shabbos Kodesh Parshas Bo - February 1, 2025 טיב התבדיו

מאת הנה"צ רבי גמליאל הסון רבינוביץ סלט"א, ר"י סער הטמים ירוסלים עיה"ק

ויאמר משה גם אתה תתן בידנו זבחים ועלת ... כי ממנו נקח

לעבד את ה' אלקינו ... (י-כהכו) - במעלת זיכוד החומר

ספר **"אוד המאיר"** מבואר שאחר שיהגה האדם תמיד בתורה ובמצוות, אינו מכשיר

את עצמו להשראת הבורא ית׳ אם לא שיזכר את גופו החומרי. כי החומריות הינו

מחיצה החוצץ ביז האדם למעלות הקרושה, וכל עוד שהאדם נותן דרור לעצמו לאכול.

לשתות על תאות נפשו לא יזכה להמשיך עליו הקרושה העליונה, ועדייז יהיה בבחינת

ווי נפרד מאלווי העליוז. אמנם כדי להפור את החומר לצורה מוטל על האדם להיכנס

מאבק גדול עם יצרו. כי זה האדרוז נותז את עיקר כובד משקלו כדי למנוע זאת מז

האדם. כי מצד חלק החומרי שבאדם הינו בגדר 'עבד ליצרו'. וזה המבקש לקדש עצמו מז

המותר לו הרי הפיז הוא ב׳דרור׳ מז החומריות והינו בגדר ׳בורח מז אדונו׳. וללא ספק

שאדונו היצר יעשה כל טצדקי שבעולם כדי להחזירו לרשותו. ואיז עצה ותבונה מול אותו

זיצר החומרי אם לא שילהם הלוחם ביצרו 'מלחמת הרמה'. כי תהיה מלחמה זו מתור

מסירות נפש. היינו מתור החלטה נחושה לבטל כל ישותו לבוראו. ולהתנזר מכל רצוז

ופני וחומרי שאינו לכבוד בוראו. ואז יצליה ה' דרכו לכבוש את יצרו הגס. ויוסרו כל

אלו הדברים נרמזים במקרא שלפנינו. דהנה ידוע מספה״ק ש׳פרעה׳ מורה על ה׳יצר

זרע׳, וכיוז שראה פרעה שבנ״י משתוקקים מאוד לעבוד את בוראם, וברצונם לצאת

ל ידה מתוצבת מצרים. התהכם צליהם ואמר לכו צבדו את ה' רק צאנכם ובקרכם

יוצג'. כלומר. מעתה איני מעכב על ידכם לעבוד את בוראכם בתורה ובתפילה ובכל

צעולה שהיא לש״ש. אולם ׳צאנכם ובקרכם׳ המורים על האכילה החומרית ׳וצג׳

במקומו כבימי קדם. ולא תבקשו להתנזר מאכילה לשם תענוג. זה הרשע דימה בנפשו

עדותיך אתכונן לשוים באת היא אבטום לישריא, בעביט שיח אבוזום

וימ משה את ידו על השמים ויהי חשך אפלה בכל ארץ מצרים

שלשת ימים ... (י-כב) - בביאור מדוע מתו הרשעים במכת חושך

על כר". ע"כ. מבואר מהמדרש. שהטעם שמתו הרשעים באותו הדור. משום שהיו להם

שררות ושלטנות. ומטעם זה היו להם עושר וכבוד. וע״כ לא היו רוצים לצאת ממצרים.

כיוז שנתבאר גודל הרחמים ואהבה של הקב״ה שהוציאם בעצמו מתוך המ״ט שערי

טומאה. א״כ מדוע לא עשה הקב״ה זאת שיהיה להם גם הרצון לצאת?

והק' ר' יחזקאל הלוי לוינשטייו זצוק"ל (אור יחזקאל אמונה, עמ' רסד), ולכאורה

רש״י: ״ולמה הביא עליהם חשך, שהיו בישראל באותו הדור רשעים, ולא היו רוצים 🦓

מסכים המבדילים בינו לביו הקדושה העליונה. ויזכה להתעלות ולהנות מזיו העליוו.

כי אם החומר יקבל תענוגו כמקדם לא יזכו בני ישראל להאור הגנוז. וכשלא ישיגו אור שבקדושה יסוגו אחור ויאחזו שוב רק בתועבת מצרים.

אולם משה לא הסכים לכך, כי החכם עיניו בראשו, ומבחין במזימת היצר המעמיד פנים כטוב והגוז המבקש לשחרר את נתיניו משעבודם. ומבהיר בפניו: 'גם אתה תתן בידינו זבחים ועולות ועשינו לה׳ אלקינו׳. כלומר. איז אנו מסכימים לזה התנאי. וברצונינו לבטש בכל הקשור לתענוגי החומר. עד שלבסוף נזכה להסיר כל המסכים המבדילים בינינו לביז החומר. ואז נזכה להתענג מזיוה של שכינה ושוב לא תהיה עבודת האכילה עלינו למשא. להיפר, אז יתקיים בנו מקרא שכתוב (משלי טז. ז): ׳ברצות ה׳ דרכי איש גם אויביו ישלים איתו׳ ׳וגם אתה׳ היצר תסייע

בידינו לאכול רק לשם שמים. ולהפור את האכילה לבחינת 'עולות וזבחים'. כי על כגוז דא אמרו חכמינו ז"ל (מנחות צז.) שולחנו של אדם מכפר עליו' כי תהיה אכילתינו כזבח הנקטר ע"ג המזבח. אולם זה הדבר תלוי בתנאי. והוא: 'וגם מקננו ילד צמנו. לא תשאר פרסה' – שלא נשאיר שום צד הנאה בלבנו מבחינת מקננו'. כי תהיה כל כוונתינו בעבודת האכילה לשם שמים. ואפילו פרסה של הנאה לא תהיה בגשתינו לעבוד את ה' בעבודת האכילה. רק תהיה אכילתינו מתור כוונה שלימה לשמים כעולה הנקטר כליל המזבחה. ומשה הוא החכם. מנמק את רצונו למה אינו מסכים עם אותה פשרה שהציע היצר. באמרו: 'ואנחנו לא נדע מה נעבוד את ה' עד בואנו שמה'. שכל עוד שמורגלים אנו בתענוגי החומר עדייז לא זכינו להסיר המסכים המבדילים בינינו לבוראינו. ומהעדר האור איז ביכולתינו לדעת האיך לעבדו בעבודה פנימית ואמיתית. כי כל עוד שיש להאדם נטיה אל החומריות נפשו מעורה ברע. ואינו זוכה לבהירות הדעת. וכתוצאה מכר יש טעם לפגם בתורתו ובתפילתו מנגיעות ופניות. ורק 'בבואו שמה' אחר שיעשה את המוטל עליו וירגיל עצמו במיעוט . תענוג. אז יזכה לאורות הקדושה ויתוסף בו דעת במה יזכה את אורחו בעבודת בוראו ותירא שחזינז מזה יסור גדול בדרכי שמים. שהקב״ה עושה רק מה שאיז בכח יד האדם לעשות, אבל דברים שבכחו לעשות איז הקב״ה עושה, וכאשר חסר לאדם הרצוז לצאת נמסר בכחו ובידו לא יעזרהו מאומה. ולכז לא יצאו ממצרים על אה גודל אהבת השי״ת לישראל.

ונראה להוסיף על דבריו, דהנה אמרו חז״ל (מכות י:): ״בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו". וכתב המהרש"א לבאר זה וז"ל: "ואענה גם אני חלקי דלא קאמר שמוליר אותו הקב״ה. אלא מוליכיז אותו והוא ע״פ מה שכתבנו בכמה מקומות שכל מחשבה ודיבור ומצשה האדם הנה הוא בורא לו מלאר לפי צנינו אם לטוב אם לרע. וע״כ אמר בדרר שאדם רוצה לילר שהרשות בידי האדם ממנו ית׳ ב״ה שהכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, אבל כפי רצונו ודעתו של אדם מוליכיז אותו אותן המלאכים הנבראים מאותו רצון ומחשבה אשר בו״. עכ״ל.

הרי מי שיש לו איזו מחשבה טובה. או דיבור או מעשה טוב. זה בורא מלאכים לעזרו לפעול רצונו! וא״כ. מי שאיז רצונו לעבוד את השי״ת. ויש לו רצוז לעשות כל מה שמתאוה לבו, ולמלא תאותו, איז לך סתירה גדולה מזו לעבוד את ה', שהרי אותו רצוז מביאו ע״י מלאכים לדרך אחרת. אבל מי שיש לו רצוז לעבוד את ה׳. יזכה לסייעתא דשמיא באופו נפלא! וע״כ כל זמו שאותו רשעים לא היו להם הרצוו לצאת ולקבל התורה ולעשות רצונו של הקב״ה. איז הקב״ה מוציאם.

A SERIES IN HALACHA LIVING A "TORAH" DAY

Monetary, Interpersonal Laws and Din Torah (24) Question: Reuven gave Shimon and his young child a ride in his car. Shimon was lazy and did not seat his child safely in the car seat. During the ride, a policeman stopped the car and gave Reuven a ticket for riding with an unbelted child. Must Shimon pay the fine for Reuven because he caused it to happen or not? **Answer:** In many countries, the law obligates a driver to ensure his passengers are safely seated before he can drive. Therefore, the whole responsibility is on the driver and he alone has to pay the fine. Even if Reuven told the father to properly seatbelt his child, and he didn't listen, the obligation is on the driver not to drive in such a situation and the penalty is on him and not the passenger(1). This applies to all adults who are not seatbelted. **Ouestion:** If the passenger (Shimon) says, "You drive and if you get caught, I will pay the fine," is he obligated to pay? Answer: It would seem that he is. Just like one who tells a

driver, "You drive and I will pay for the service" is obligated to pay, because of his oral commitment without a kinyan, similarly one who makes this offer to get the driver to drive is obligated.

מאת הגאון מויר היב ברוך הירטפלר טליטייא, מאר ברוך הירטפלר שליטייא, ראט כולל עטרת חיים ברוך, קליבלגר הייטס

This is not an *asmachta* [not a real commitment to penalize oneself] because he is really only paying the commensurate amount of a loss he caused him, which even without the offer to pay, is a grama and obligates him to pay b'dei shamavim. Question: If Shimon lied and said he properly seated and strapped his child in the back seat, and Reuven believed him and was fined, does the passenger (Shimon) have to pay? Answer: This would seem to be a grama [indirect possible damage] which cannot be enforced in Beis Din, but Shimon is liable *b'dei shamavim* and it is advisable for him to pay. Question: Reuven picked up hitchhikers and squeezed in more than are legally allowed to be in his car. He was stopped by the police who gave him a hefty fine. Do the passengers have to pay? **Answer:** The responsibility is on the driver. There's no difference if he was giving "hitchers" a ride or hired a car service. If the driver refused to drive and they said they will pay the fine, they will have to pay and should divide the payment. If only some agreed or one came at the end and some wanting to help him offered to pay the fine, they should ask a *dayan* how to divide the payment.

כיז הריחיים – תבליז מדף היומי – סנהדריז מב.

מקבל פני השבינה" - Rav Yochanan says whoever makes a בזכנו באילו מקבל פני השבינה, is like he was מקבל פני השבינה מעומד" and then recite the beracha. The the beracha. One should be המיא אוומישר רגליו" and then recite the beracha. The רמ"א adds the word (או"ח תכו,ב) ואנית ח"א קמעו *ר*' addresses the fact that although no one argues with אביי, the אביי, the אמית ח"א קמעו **ר' משה**. Only the מועמד Only the מועמד mentions it and so does the מקדש לבנה בלילה הראשוו if one wasn't ברכות פ"גיז רמב"ם, he has until the 16^b. We see the רמב"ם holds that רמב"ם holds that רמב"ם *Kiddush Levana* should be said on the first night. רמב"ם holds that רמב"ם that first he savs it should be made cause it's מעומד and then savs one has up until the 16th. Since the רמבינה mentions the halacha of מעומד and then savs one has up until the 16th. before he discusses the 16th. מעומד savs it's משמע he holds that only the first night is במקבל פני השכינה. If said later it's not איד א holds like the במבים anvmore and doesn't require או א איז hreality. save מהבל פני השכינה holds like the במבל פני השכינה but that the 1ª night is the עיקר but since אי באמע האיז we don't know how to be איז אי exactly, the מחבר says it's better to wait until its במילוה which is after the 7th day. So, since we aren't being מקדש on the first day, which is the only time it is considered מקדש, the אמידה לא די שמא not necessary for the מרבר on mention.

The אין א א savs one should not sav בקרלת פיני האכיניה explains, since it is most acoropriate (עם סי ד ממיא ti is most acoropriate to go out to the street and greet the king rather than stay under a roof. Based on the way משה learns the רמב"ם, that only on the first day is that learns our השכינה, that would be the only day one may not say ק"ל under a roof. The המברדן באור הלכה brings the איז רמה that learns our Gemara that ארימר אוטרא and ארימר אוטרא were too weak to stand on their own, so they leaned on their servants while reciting ה"ת says we see regarding הגהות רע"א, that if one can't stand on his own, then סמיכה is permitted. He then guotes אהגהות רע"א who brings the מימים that one may not lean on his cane while reciting by. The n'n says this halacha is referring to one who can stand on his own, yet chooses to lean, he may not lean on his cane. Our halacha, is like in our Gemara where the person cannot stand on his own. In that case, leaning on a cane is כעומד דמי,

אירח סי תרבו באר היטב brings a fascinating story where a Yid was attacked at night by bandits and asked as his last wish to be מקדש לבנה before they kill him. When he said "כשם שאני רוקד בנגד", he lifted his feet 3 times as is our *minhaa*, and the wind lifted him up and he was saved (1) עיין עמק המשפט בּמַב

הוא היה אומר

R' Yissachor Dov Loriner zt"l (Yesh Sachar L'peulasech) would say:

"The **Ramban** at the end of *Parshas Bo* declares that when *Hashem* completely turns around the workings of nature, He demonstrates that He is the sole creator and controller of the entire world. This great phenomenon occurred during the events leading up to and including Yetzias Mitzravim. If we learn this lesson, we will come to the realization that there is no nature at all, only *Hashem* controlling all the actions and forces in the world. It is to Him that we must constantly turn for all our needs.

A Wise Man would say: "Finding the lesson behind every adversity will be the main thing that helps get you through it." To place an ad or to dedicate in Hang on TIGHT to our Loving 's during all לעילוי נשמח מרח vour city for a simcha, vahrzeit or לאה בת ר' יצחק סטראוס ע"ה. the Challenges! * In Shul/B'Tfila too -Be Mkabel! already signed Sign tool any reason, please send an email נפטרה ג׳ שבט 855 400 5164 / Text 323 376 7607 / kvodshomavim ora תהא נפשה צרורה בצרור החיים to:Torahtavlin@vahoo.com

צאת. ומתו בשלשת ימי אפלה כדי שלא יראו מצרים במפלתם ויאמרו אף הן לוקין במונו". עכ"ל. ומקורו של רש"י הוא מדברי המדרש (רבה יד. ג) וז"ל: "חשר למה הביא ליהז יתברר שמו של הקב״ה שאיז לפניו משוא פנים והוא חוקר לב ובוחז כליות לפי שהיו פושעים בישראל שהיה להן פטרונין [שררות ושלטנות] מן המצריים והיה להן שם נושר וכבוד ולא היו רוצים לצאת אמר הקב״ה אם אביא עליהן מכה בפרהסיא וימותו אמרו המצריים כשם שעבר עליגו כר עבר עליהז לפיכר הביא על המצריים את החשר ימים כדי שיהיו קובריז מתיהם ולא יהיו רואיז אותו שונאיהם ויהיו משבחיז להקב״ה

ő

מעשה אבות סימז

ויאמר ה' אל משה לא ישמע עליכם פרעה למען רבות מופתי בארץ מצרים ... (יא-מ)

The holy Chasam Sofer, R' Moshe Sofer zt", was not only the undisputed leader of the Jewish people in his generation, he was also a Rosh Yeshivah and devoted teacher to hundreds of talmidim in the Pressburg Yeshivah. To listen to the Gadol Hador deliver a Talmudic discourse in any area of Shas and poskim, was to witness an artisan in action, a masterpiece in the making. As pearls of Torah wisdom and knowledge rolled off his tongue, a combination of Niglah and Nistar (hidden and revealed) elements were interwoven together to form a formidable tower of novellae, thereby unfastening the knots of entanglement that locked up a sugya, enabling the intricacies that once stood in the way of comprehension to be released - like melting snow rushing through a mountainous pass.

One day, as the *Rosh Yeshivah* was in the midst of delivering his *shiur*, he came upon a topic that discussed the detailed complexities of names. During one lengthy exposition, the Chasam Sofer unwittingly let slip a comment to the effect that he had already mastered the deepest Kabbalistic understandings of names, and maintained the unique ability to recognize the name of each and every Jewish neshama (soul) within the body of the holy words of the Torah.

The students, who had been following the meandering paths of the sugya, all paused for a moment and looked at each other, and then back at their rebbi in wonderment. Of course, the Chasam Sofer had not made such a statement so as to brag about his ability; however, the thought intrigued each student as he sat there wondering, how can the holy *Rebbi* know the origins of each name and where it is located in the *Torah*?

As a heavy silence prevailed over the room, none of the students even considered breaking the *Rebbi's* thought-process and question him on his unusual statement. All, except one. There was a young man by the name of Moshe, who was different from the other students. He was not intensely involved in his studies as he should have been and he was known to have secular leanings, including interest in areas that were considered off-limits to the students. As a boy growing up in Germany, he saw and imbibed a culture that was foreign to the age-old ways of traditional *Yiddishkeit*, and privately he would read books and newspapers that were unacceptable in the Yeshivah.

It was this boy who stood up in the middle of the *Rebbi's shiur* and brazenly called out, "*Rebbi*, is this true? Do you really see every person's name? If so, where is the name of the **Rambam** found in the *Torah*?

The Chasam Sofer slowly opened his eyes and looked up. The other students began to urge Moshe to be quiet and sit down, but he just stood his ground and ignored their entreaties. The Chasam Sofer did not look irritated and in fact, urged everyone to be silent. Then, he said, "Before subjecting the Egyptians to the final makka, Makas Bechoros (Plague of killing the First-born), Hashem tells Moshe, מצרים' מופתי בארץ מצרים' (In order to increase My wonders in the Land of *Egypt.*) The first letter of these four words spell out the acronym **Γ'α'**, for it was this great sage who revealed - in his many illuminating writings - many of the great wonders of the Almighty."

The students buzzed with excitement as the Chasam Sofer seemed to end the discussion right there. But Moshe was not one who gave in so easily. In his misguided and errant mind he called out once more, "Okay, but where is the name of Moses Mendelsohn (universally regarded as the father of the *Haskala*/Enlightenment movement and forebear of the Reform Movement, which wreaked havoc on *Torah*-true *Yiddishkeit*) found in the *Torah*?"

'כי משחתם בהם מום בם' Without missing a beat, the Chasam Sofer responded, "Why, it is a clear posuk in Parshas Emor. כי משחתם בהם (For their corruption is in them, a blemish is in them.). The first letter of these aptly portrayed words spell out משה בן מנחם - Moshe the son of Menachem, from Berlin! His father's name was Menachem and he adopted the lifestyle of the secular Berliners!" And with that last line, the Chasam Sofer tossed Moshe right out of the Pressburg Yeshivah!

A PENETRATING ANALYSIS OF THE WEEKLY HAFTORAH BY AN UNEQUALLED HISTORIAN קראו שם פרעה מלך מצרים שאון העביר המועד ... (ירמי מו-יז) Continuing the theme of last week's *Haftorah*, *Yirmiyahu* would employ their sorcerers to determine the best possible *HaNavi* discusses the fall of Egypt mentioned in the *Torah* as outcome. The sorcerers would invariably relay to their king

well as Egypt's downfall at the hands of Nevuchadnezzar. king of Bavel. The Navi tells us that in the heat of the battle, the Babylonians called out mockingly that Pharaoh king of Egypt was nothing but bluster, much noise and no substance. The reason being that "*He passed the appointed time for the* battle." But why was that the reason to mock Pharaoh?

R' Yonason Eibschutz *zt*"*l* explains that wars back in those days required battle tactics, but they did not involve any overall strategy. In fact, the date on which a decisive battle would be held was often fixed ahead of time. The reason being that Pharaoh and all the great kings of the time something not in its proper time.

the most opportune time for them to wage war. Then, and only then, would military strategies be devised.

Here, Pharaoh was mocked relentlessly because even after his sorcerers determined the best time to wage war against the Babylonians, he was still unable to arrive at the battlefield at the designated time - proving to all that his incompetence knew no bounds, and the Egyptians were doomed.

Mazel and time play a major role in Jewish life, and while we obviously do not ascribe to sorcery or claim to know the future, we are still quite cognizant of the predations of doing

ויהי בחצי הלילה וה' הכה כל בכור בארץ מצרים מבכר פרעה הישב על כסאו עד בכור השבי ... (יב-כמ)

1.3

Makas Bechoros affected not only the Egyptian first-born, but as the posuk tells us, even the bechoros of captives and prisoners. Earlier in the *parsha* when Moshe received the prophecy from *Hakadosh Boruch Hu* and forwarded its message to Pharaoh, he told him, "מבכור פרעה ... עד בכור השפחה" - which refers to the first-born of the maid-servants. The clear question is: why, here, does it change to בכור השבי"? (See Chizkuni who presents a number of explanations)

CONCEPTS IN AVODAS HALEV FROM THE FAMILY OF R' CHAIM YOSEF KOFMAN ZT"L

Perhaps we can offer a simple understanding. When Moshe was warning Pharaoh, it was important to stress that every first-born in every respective Egyptian household will be killed, even those of the slaves. On the other hand, Pharaoh didn't really care about those in captivity and it was therefore unnecessary to warn him about their upcoming demise. However, when the plague actually struck, it was significant that it hit them too. As **Rashi** explains, even as they languished in jail, those govim were still happy that the Jews were suffering. Therefore, Hashem paid them back by killing their first-born.

R' Moshe Sternbuch *shlita*, in his **Sefer Taam Vadaas**, writes that during the horrific years of the Holocaust, the world witnessed how so many gentiles, even enemies of the Third Reich, eagerly helped the German cause. In Poland, Ukraine. Russia and Hungary, it was commonplace for the locals to "assist" the Nazis in betraying and killing Jews. It is clear that a gentile, even if he's not so vocal about it, harbors an innate hatred towards a Yid and will relish the opportunity to act upon it.

As we consider the current public sentiment in the world, this couldn't be more glaringly true. How many goyim have suddenly turned their backs on us, vehemently espousing anti-semitic rhetoric under the banner of the pro-Gazan refugees?

We must always realize that even the "powers-that-be" cannot and must not be relied upon. As Esther Hamalka so carefully taught us: "אַלא יאמרו ארות לט בבית המלד". We must *daven* to the only One who can truly help and save us - אביט שבשמים!

משל למה הדבר דומה החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם ... (יב-ב)

משל: A *sofer* STAM, a scribe who transcribes holy scrolls by profession, once found himself in the synagogue of a far-away town. After *davening*, the local Rabbi began conversing with him. Upon learning of his profession, the Rabbi asked the sofer if he might check the shul's one and only Torah scroll, which he did and found it to be completely invalid. An estimated \$5,000 was deemed necessary to repair the scroll.

The Rabbi flatly refused to pay such an enormous sum of money, despite the fact that the *shul* had the funds for an elaborate repairment. The sofer, too, refused to come to terms with the fact that an entire congregation was using an invalid *Torah* scroll. Unable to sleep, the *sofer* contacted a *mitzvah*: they would fix the scroll despite the minuscule \$500 and don't worry about the bill. *Hashem* can afford it!

the Rabbi was willing to pay for their efforts.

After completing the repairs and receiving their meager wages, the pair headed out of town. On the way, the scribes needed to make a "pit-stop" and saw a cemetery building. Suddenly, the cemetery caretaker appeared out of nowhere and growled at them: "What's your names and address?"

Frightened, they told him. "Congrats young men," he said lightly, "a wealthy man died today and left in his will that his money should be split between all those who attend his funeral. Guess what? You two are the only ones who showed up!" נמשל: The focal point of Yetzias Mitzrayim is Hashem's demonstration of ultimate power and ability. It is interesting to note that this *parsha* has a number of unrelated *mitzvos* in it as well. Perhaps the lesson is this: doing mitzvos can friend, also a scribe, and convinced him to join him in a great sometimes be challenging and expensive but do them anyway

ויאמר משה כה אמר ה' כחצת הלילה אני יוצא בתוך מצרים ... (יא-ד)

INSIGHTFUL TORAH THOUGHTS ON THE WEEKLY SEDRA TO LEARN AND TO ENJOY ****

Citing the Gemara (Berachos 4a), Rashi explains that Moshe did not say that Hashem will come and kill the Egyptian firstborn "בחצמ" at exactly midnight, but rather "כחצת" - around midnight, for "אמא יטעו אצטגניני פרעה" - Pharaoh's astrologers will make a mistake in their calculations and say the plague did not come at midnight, accusing Moshe of being a fraud. Rashi further elaborates that the concern was perhaps according to their calculations, midnight will be a half-hour earlier than actual midnight, and when "their" midnight will come and go without anyone dying, they will dismiss Moshe's prophecy as false.

R' Simcha Maimon shlita explains that this is as the **Rambam** writes in his introduction to his commentary on the *Mishnah*: the hallmark of a true prophet is that every detail of his prophecy comes to pass, even the most minute. Thus, if Moshe's timing would have been even slightly off, that would have indeed been enough of a reason for them to question his legitimacy. However, this concern seems difficult to understand. For although they might feel smug at the time, when midnight does arive, and the plague hits Egypt in full force, they will realize that they made a mistake, and that Moshe was correct all along!

Explains **R' Yosef Shalom Elyashiv** *zt"l*, we see from here how careful we must be not to say or do anything that might result in a *Chilul Hashem*, even if it will be for only a split second, and even if it will be revealed afterward that there was a mistake! Anything which has the potential to possibly result in even the mere perception of *Chilul Hashem*, no matter how temporary or seemingly insignificant, must be avoided at all cost. On a related note, R' Meir Stern shlita, Rosh Yeshivah of Yeshivah Gedola of Passaic, says that if people consider someone to be a Talmid Chacham, even if he knows that he is not, he must conduct himself in public as a Talmid Chacham would be expected to, due to the concern for Chilul Hashem - even though their expectations of him are mistaken! How careful must we be regarding Chilul Hashem!